

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ion Guzun,

Judecători –Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Patlaciuc Piotr Mihail, născut la 07 iulie 1959, originar al s. Sărata Galbenă, r-nul Hîncești și locuitor al mun. Chișinău, str. Mircești 22/1, ap. 129.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 03.04.2014 pînă la 22.08.2014;*
2. *Instanța de apel de la 15.09.2014 pînă la 23.01.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 23.06.2015 pînă la 07.10.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 august 2014, inculpatul Patlaciuc Piotr, a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare pe un termen de 5 ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de administrare pe un termen de 5 ani.

Acțiunile civile formulate de Barbacari Lidia, Moroga Ion, Tafuni Daniel au fost admise și încasat de la Patlaciuc Piotr prejudiciul material în beneficiul părții vătămate Tafuni Daniel suma de 149 500 lei, în beneficiul părții vătămate Moroga Ion suma de 775 000 lei, și în beneficiul părții vătămate Barbacari Lidia suma de 12 850 euro.

A fost încasat de la Patlaciuc Piotr în beneficiul lui Moroga Ion, cheltuielile de judecată în sumă de 5 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Patlaciuc Piotr, activând în calitate de director al SRL „Pestalar”, genul principal de activitate al căreia este construcția spațiului locativ, în scopul însușirii averii proprietarului a pregătit un plan infracțional în scopul de ai face pe investitori să fie încrezuți de faptul că aceasta activează legal, a făcut anunțuri despre construcția unui complex de locuințe în mun. Chișinău, str. Moara Roșie 5A, de către firma acestuia, și prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de investire în construcția blocului locativ, la 01.10.2007, cunoscând cu certitudine că, nu-și v-a realiza intenția manifestată, cât și urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul, că în viitor soții Moroga Ion și Moroga Angelica, vor deveni proprietari a două apartamente,

influențându-i, i-a determinat la acceptarea unei oferte despre care cunoștea cu certitudine, că este irealizabilă, încheind cu aceștia, două contracte cu caracter fictiv, privind investirea în construcția spațiului locativ, nr. 46 și respectiv 56, din 01.10.2007, conform cărora ultimii, au investit în comun suma de 775000 lei, pentru construcția a două apartamente a câte două odăi de suprafața totală 75,37 m², ambele urmând a fi parte componentă a blocului locativ situat pe str. Moara Roșie, 5A, mun. Chișinău. Continuându-și acțiunile sale criminale, cet. Patlaciuc Piotr, folosind situația de serviciu, le-a comunicat cet. Moroga Ion și Moroga Angelica, că construcția blocului locativ nu v-a mai fi realizată, circumstanțe care până la încheierea contractelor indicate, îi erau cunoscute doar lui, după care prin înșelăciune și abuz de încredere, i-a convins, ca banii investiți în sumă de 775000 lei, să-i investească în procurarea demisolului blocului locativ situat pe str. Ceucari 5, mun. Chișinău, care aparține CCL - 312, unde la acel moment ultimul îndeplinea funcția de președinte, încheind în acest sens contractul nr. 001, cu privire la investirea capitalului în construcția demisolului cu menire social - culturală și comercială situat în blocul locativ din str. Ceucari 5, mun. Chișinău, din 18.02.2009, după care însușind suma de 775000 lei, le-a promis acestora, că v-a efectua transferul lor pe contul CCL - 312, acțiune care până la moment nu a fost realizată, cauzând astfel, părților vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, activând în calitate de director al SRL „Pestalar”, sub pretextul de investire în construcția blocului locativ, a însușit de la Tafuni Daniel, în perioada 01.10.2007 - 29.11.2007 suma de 149 500 lei, în circumstanțe în care la 01.10.2007, întru realizarea intențiilor sale infracționale, Patlaciuc Piotr, prin înșelăciune și abuzând de încrederea lui Tafuni Daniel, pe care l-a asigurat că activează legitim, a încheiat contractul nr. 30 de investire în construcția spațiului locativ, conform căruia SRL „Pestalar” urma să construiască acestuia un apartament cu o odaie, cu suprafața de 52,61 metri pătrați, amplasat la etajul 3 scara „C”. În baza acestui contract, la 23.10.2007, Tafuni Daniel, a achitat pe contul SRL „Pestalar”, conform ordinului de încasare a numerarului nr. 10 a BC „Energbank” SA, suma de 70000 lei. La 29.11.2007, Tafuni Daniel, conform ordinului de încasare a numerarului nr. 17 al aceleiași bănci, achită din nou la contul SRL „Pestalar” suma de 79500 lei. Ulterior, Patlaciuc Piotr, avînd intenția de a însuși sumele de bani achitate pe contul SRL „Pestalar” de către Tafuni Daniel, cunoscând din timp că acestea nu vor fi utilizate conform destinației pentru construcția spațiului locativ, intenționat întreprinde acțiuni formale de procurare a lotului de teren pentru construcția dată și nu execută careva acțiuni în vedere construirii nemijlocite a blocului locativ respectiv, iar suma de bani achitată de Tafuni Daniel a însușit-o și a utilizat-o în interese personale.

Tot el, inculpatul Patlaciuc Piotr, a săvârșit escrocherie în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe - Patlaciuc Piotr, activând în calitate de director la SRL „Pestalar”, sub pretextul construirii unui complex locativ, amplasat în mun. Chișinău, str. Moara Roșie 5A, urmărind scopul însușirii prin escrocherie a mijloacelor financiare de la diferite persoane fizice, a inițiat procedura de colectare a mijloacelor financiare de la diferiți investitori ca plată pentru viitorul spațiu locativ. Întru realizarea intențiilor sale infracționale, Patlaciuc Piotr abuzând de încrederea acordată, la 01.10.2007, nedispunând de teren pentru construcție, acesta a încasat de la cet. Barbacari Lidia mijloace financiare în mărime de 12850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a câte 1631,40 lei pentru 100 euro, constituie 209.634,90 lei și și-a asumat obligațiunea de a construi în imobilul care urma a fi construit un

apartament cu 2 odăi, cu suprafața de 75,37 metri pătrați, la prețul total de 36931 euro. La 30.11.2012, pentru a păstra încrederea cet. Barbacari Lidia și pentru a camufla infracțiunea, a folosit rechizitele SRL „Pestalar”, întocmind fictiv un contract de investire nr. 36, eliberând o chitanță la dispoziția de încasare a numerarului cu nr. 09 din 30.11.07, pentru suma de 12850 euro. Mijloacele bănești indicate, n-au fost luate la evidența contabilă a SRL „Pestalar”, dar au fost însușite de către ultimul, cu folosirea actelor societății indicate, în scopul meschin de însușire prin escrocherie a bunurilor altei persoane, cauzând declarantei un prejudiciu material considerabil în proporții deosebit de mari.

Astfel, Patlaciuc Piotr, având scopul și intenție de a dobândi ilicit bunurile altei persoane sub pretextul construcției spațiului locativ amplasat pe str. Moara Roșie 5A mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, activând în calitate de director SRL „Pesteler ” susținând că Barbacari Lidia, Tafuni Daniel, Moroga Ion și Moroga Angelica vor deveni proprietarii unor apartamente din str. Moara Roșie 5A, mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la Barbacari Lidia suma de 12850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale constituie 209 634,90 lei, de la Moroga Ion și Moroga Angelica 775 000 lei și de la Tafuni Daniel 149 500 lei. În realitate Patlaciuc Piotr nu intenționa să-și îndeplinească obligațiunile și folosindu-se de relațiile de încredere cu victimele, a însușit averea lor. După ce s-a ascuns, neîndeplinindu-și obligațiunile asumate, pricinuit părților vătămate o pagubă materială în sumă totală de 1 134 134, 90 lei.

3. Nefiind de acord cu sentinței instanței de fond, au atacat cu apeluri inculpatul Patlaciuc Piotr și avocatul Radu Dumneanu în interesele inculpatului Patlaciuc Piotr, care au solicitat:

- inculpatul Patlaciuc Piotr, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, invocând că nu este de acord cu sentința atacată din motivul că corpurile delictive în apărarea sa nu au fost anexate la materialele cauzei și de asemenea sunt materiale suplimentare pentru a fi anexate la materialele cauzei.

- avocatul Radu Dumneanu, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile lui Patlaciuc Piotr să fie calificate în baza art. 196 Cod penal, invocând faptul că alegațiile precum că inculpatul a avut de la bun început intenția de a sustrage de la părțile vătămate sumele de bani indicate, prin înșelăciune și abuz de încredere nu corespund realității și nu și-au găsit reflectare în probele acumulate în cadrul urmăririi penale și nici în cele administrate de către acuzatorul de stat și examinate în cadrul cercetării judecătorești. Nu a fost dată o apreciere juridică corespunzătoare probelor, prin care se demonstrează pe deplin lipsa scopului de a însuși bunurile altor persoane de către inculpat. Toate probele indicate dovedesc și confirmă afirmațiile lui Piotr Patlaciuc precum că întradevăr a dorit să construiască un bloc locativ, deoarece a mai construit și alte blocuri locative în mun. Chișinău la prețuri mai avantajoase decât a altor operatori de pe piață, pe care le-a dat în exploatare. Respectiv, argumentele precum că SRL „Prestalar” nu dispunea de acte care i-ar fi permis edificarea construcției respective, de drepturi asupra terenului pe care urma să ridice blocul locativ sau că nu avea garanții financiare ce ar fi permis acoperirea cheltuielilor legate de procurarea terenului și construcția nemijlocită a spațiului locativ sunt circumstanțe care nu s-au datorat voinței lui Patlaciuc Piotr. Declarațiile inculpatului și probele indicate sunt confirmate și în declarațiile martorilor și a părților vătămate, care au fost audiați pe prezenta cauză penală. În cadrul urmăririi

penale, nu a fost administrată nici o probă precum că masa patrimonială a inculpatului ar fi sporit proporțional diminuării masei patrimoniale a părților vătămate și nici o probă care a-r demonstra că Piotr Patlaciuc ar fi primit careva sume de bani de la reprezentanții DGL Land Holdings INC. În cadrul cercetării judecătorești nu au fost administrate probe precum că inculpatul ar fi acționat de comun acord și prin participație cu reprezentanții DGL Land Holdings INC, că a primit de la reprezentanții DGL Holdings INC careva sume de bani din cele transferate în calitate de avans pentru procurarea terenului din str. Moara Roșie 5A. În cazul în care se demonstra că Patlaciuc Piotr a însușit sumele menționate de bani, era necesar să fie trași la răspundere penală inclusiv și reprezentanții DGL Land Holdings INC, fără participarea cărora nu putea fi comisă o presupusă infracțiune de escrocherie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2015, au fost admise parțial apelurile inculpatului Patlaciuc Piotr și a avocatului Radu Dumneanu în numele inculpatului Patlaciuc Piotr, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Patlaciuc Piotr, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și aplicată pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de 10 ani și 1 lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrarea unităților comerciale pe un termen de 5 ani.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, conform materialelor cauzei, rezultă că instanța de fond a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor lui Patlaciuc P., iar argumentele apelanților sunt o încercare de a duce instanța în eroare și a evita pedeapsa meritată.

În cadrul examinării cauzei în instanța de fond, a fost constatat că la momentul încheierii contractelor de investiții, SRL „Pestalar”, condus de inculpatul Patlaciuc Piotr nu dispunea de actele corespunzătoare pentru edificarea blocului locativ din str. Moara Roșie, nu dispunea de terenul necesar și de drepturile asupra unui teren concret. Necătfind la aceasat el a perceput bani de la părțile vătămate, fapt confirmat de părțile vătămate Tafuni Vasile, Moroga Ion și Moroga Angelica.

Mai mult ca atât, SRL „Pestalar” nu dispunea de terenul aferent construcției, precum și garanții financiare ce ar permite acoperirea cheltuielilor legate de procurarea terenului. Acest fapt a fost confirmat prin Actul de revizie economico-financiară, efectuată la SRL „Pestalar”.

Inculpatul nu a întocmit un business-plan, nu a aprobat un deviz de cheltuieli pentru construcția blocului locativ nominalizat.

Aceste circumstanțe confirmă că intenția inculpatului Patlaciuc Piotr, a avut un caracter de profit, adică intenția directă de a însuși averea părților vătămate Tafuni Vasile, Moroga Ion și Moroga Angelica prin înșelăciune și abuz de încredere.

Totodată, instanța de apel a reținut și faptul că Patlaciuc Piotr a fost condamnat pentru comiterea și altor episoade analogice de escrocherie, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14.06.2012, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18.02.2014.

Astfel, Curtea conchide că temei pentru reîncadrarea acțiunilor lui Patlaciuc Piotr pe art. 196 Cod penal, instanța de apel nu are și apelurile în această parte sunt nefondate.

În ce privește pedeapsa stabilită, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, care atenționează la alegerea și aplicarea aceluși tip și aceeași mărime a pedepsei, care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii.

Inculpatul este invalid de gradul 2, are o vârstă înaintată și din aceste temeiuri, instanța de apel a considerat rațional de a-i micșora pedeapsa până la termenul de închisoare minim, prevăzut de alin. (5) art. 190 Cod penal și respectiv a-i micșora termenul pedepsei definitive ce a fost stabilit în baza art. 84 Cod penal.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei inculpatului de către instanța de apel, constatând că în prezenta cauză nu s-au constatat careva erori de fapt și de drept, ce ar da posibilitate de a casa sentința primei instanțe.

Totodată, recurentul menționează că, inculpatul nu a recunoscut vina, iar prin versiunea înaintată a tins de a induce în eroare instanțele de judecată în scopul evitării răspunderii pentru fapta comisă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.10 Cod de procedură penală, potrivit căruia deciziile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal statuează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând temeiul invocat în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului consideră că în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, ori instanța de apel casând sentința instanței de fond și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61,75 Cod penal. În acest context, conform alin. (1) art. 75 Cod penal persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal reține adoptarea unei soluții întemeiate, deoarece inculpatul Patlaciuc Piotr este invalid de gradul II, are o vârstă înaintată, iar acesta este un temei de a considera rațional de a-i micșora pedeapsa până la termenul de închisoare minim, prevăzut de alin. (5) art. 190 Cod penal și respectiv a-i micșora termenul pedepsei definitive ce a fost stabilit în baza art. 84 Cod penal.

Totodată, instanța conchide că de fapt, în cauză nu s-a comis careva eroarea de drept și prin urmare nu persistă temei de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa inculpatului s-a aplicat de către instanța de apel în limitele legii.

Astfel, Colegiul penal conchide că recursul declarat de procuror este unul declarativ, motivele invocate țin de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu persistă temeiul de casare prevăzut în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care face referință recurentul, iar la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui **Patlaciuc Piotr Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **04 noiembrie 2015**.

Președinte:

Ion Guzun

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu